AM FOST ATÂT DE PUŢINI ŞI ATÂT DE MULŢI AM RĂMAS

WE WERE SO FEW AND SO MANY OF US ARE LEFT

Anca Benera & Arnold Estefán

5 aprilie – 5 iunie 2013
5 April – 5 June 2013
Vernisaj: vineri, 5 aprilie 2013, orele 19:00
Opening: Friday, 5 April 2013, 7 pm
De la orele 19:30 – performance: „Pacta sunt servanda"
From 7:30 pm – performance: "Pacta sunt servanda"

In 2013, the price of gold for April delivery has risen at the New York Stock Exchange by 0.9%, after the bailout programme for Cyprus, including a levy on bank deposits has stirred the financial markets. In 1916-1917, 93.4 tons of gold from the Romanian treasury were transferred to Russia for safekeeping, wherefrom they never returned. On the basis of a contract from 1935, Romania is owed a few billions of EUR by Germany. Cuba also has a debt to Romania of 1.2 billion American dollars (according to the exchange from transferable roubles). Viktor Orbán sends personalized letters to Romanian citizens who are Hungarian ethnics in order to gain more votes. On 19-20 March 1990, in Târgu-Mureş there took place street clashes between Romanian and Hungarian ethnics, that ended with several hundred victims. At present Russia avoids the subject of the Romanian treasury, Cuba invokes the mutual aid between (former) socialist countries and Germany is busy increasing Cyprus' debt.
Some of the fundamentals of the nation-state, such as economic policy and foreign affairs are today question-marked by accelerated globalisation, supra-national deciding forums or immigration. At the same time we are witnessing a coming back of the nation, emphasized in its – often pre-modern – traits, such as ethnicity, religion or language.

Anca Benera and Arnold Estefán analyse the nation-state where this touches the verge of the fictional; they use the rigid and apparently immutable frames which the nation-state created in order to legitimize itself (laws, language, history) and take them literally, thus underlining their limits, given by their formal and contextual character. The two artists research documents, treaties, official statements, media reflections, years and facts, statistics, agreements, renegotiations, deciphering within the propaganda, reminding of forgotten promises, bringing face to face, to mirror each other, the contradicting versions, pushing to the extreme their logical consequences.

Curator: Raluca Voinea
Exhibition assistance: Julia Schulze
Texts and editing: Raluca Voinea, Julia Schulze, Anca Benera, Arnold Estefán.
Graphic design: Palier Design, Arnold Estefán

Special thanks to: Ekaterina Degot, Viktor Bondarenko, Vlad Morariu, Igor Mocanu, Marius Rădoi, Vlad Basalici, Anna Florea, Simion Constantin, Vasile Ernu.

tranzit.ro/ București
Str. Gazelei nr. 44, sector 4

ERSTE Stiftung

În 2013, preţul aurului cu livrare în aprilie a urcat la bursa de mărfuri din New York cu 0,9% după ce programul destinat salvării Ciprului, care include o taxă aplicabilă depozitelor bancare, a agitat pieţele financiare. În 1916-1917, 93,4 tone de aur din tezaurul românesc au fost transferate spre păstrare în Rusia, de unde nu s-au mai întors. Pe baza unui contract din 1935, România are o creanţă faţă de statul german care astăzi valorează câteva miliarde de euro. Cuba datorează României 1,2 miliarde de dolari americani (conform conversiei făcute din ruble transferabile). Viktor Orbán trimite scrisori personalizate cetăţenilor români de etnie maghiară pentru a câştiga mai multe voturi. În 19 şi 20 martie 1990, la Târgu-Mureş au avut loc ciocniri de stradă între etnicii români şi cei maghiari, soldate cu mai multe sute de victime. În prezent Rusia evită subiectul tezaurului, Cuba invocă întrajutorarea statelor (foste) socialiste iar Germania e ocupată cu creşterea datoriilor Ciprului.
Câteva dintre fundamentele statului-naţiune, cum ar fi politica economică şi politica externă, sunt astăzi puse sub semnul întrebării de globalizarea accelerată, foruri decizionale supra-naţionale sau imigraţie. În acelaşi timp asistăm la un reviriment al naţiunii, accentuată în trăsăturile sale, adesea pre-moderne, etnice, religioase sau lingvistice.

Anca Benera şi Arnold Estefán analizează statul-naţiune acolo unde acesta atinge limita ficţionalităţii; ei se folosesc de cadrele rigide şi aparent imuabile pe care acesta le-a creat pentru a se auto-legitima (aparatul legislativ, limba, istoria) şi le iau în litera lor, subliniindu-le astfel limitele, date de caracterul lor formal şi determinat. Cei doi artişti cercetează documente, tratate, declaraţii oficiale, reflecţii în media, ani şi fapte, statistici, acorduri, renegocieri, descifrând în acestea propaganda, reamintind promisiunile uitate, punând faţă în faţă, în oglindă, versiunile contradictorii, împingând până la extrem consecinţele lor logice.

WE WERE SO FEW AND SO MANY OF US ARE LEFT

AM FOST ATÂT DE PUȚINI ȘI ATÂT DE MULȚI AM RĂMAS

Am fost atât de puţini şi atât de mulţi am rămas
We were so few and so many of us are left

instalaţie site-specific (pământ), dimensiuni variabile
site-specific installation (soil), variable dimensions, 2013

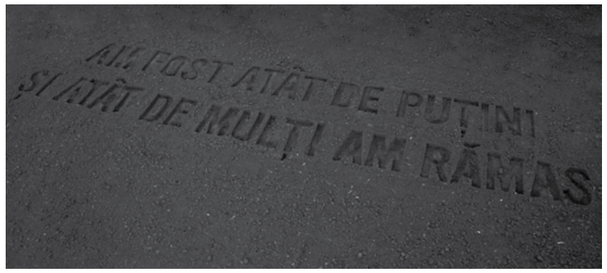

Textul care coincide cu titlul acestei lucrări şi care reprezintă de fapt lucrarea poate avea tot atâtea înţelesuri câte sunt date de oamenii care îl citesc. În expoziţie textul este realizat ca negativ din pământ, literele devenind descifrabile pentru cei care se apropie de ele. În acelaşi timp, atunci când cineva se apropie prea mult riscă să calce peste litere, astfel încât ele treptat dispar, forma lor se contopeşte cu cea a pământului şi sugestiei de permanenţă anunţată de text i se opune propria ei structură fizică, efemeră.

The statement coinciding with the title of this work and representing actually the work can have as many meanings as the people reading it. In the exhibition the text is imprinted as a negative onto soil, the letters becoming decipherable for those coming close. At the same time, when approaching them too much, one also steps on the letters, thus gradually they vanish, their shape merges with the soil and the suggestion of permanence announced by the text is opposed by its physical structure.

Nu ştiu ce spune, dar înţeleg
I don't know what he says, but I understand

print A4, desen, ramă din lemn,
A4 print, drawing, wood frame, 35 x 48 cm, 2013

Arnold Estefán, la fel ca alte câteva sute de mii de etnici maghiari care au primit de curând cetăţenia maghiară, a primit o scrisoare personalizată semnată de actualul prim-ministru al Ungariei, Viktor Orbán. Anca Benera, care înţelege intuitiv şi foarte puţin această limbă a realizat o traducere liberă a scrisorii, exprimând ceea ce tonul general al scrisorii doar induce, făcând clar mesajul cuprins între rânduri, pe care Orbán şi partidul său Fidesz îl trimit către potenţialii lor alegători.

Arnold Estefán, just like a few other hundreds of thousands Hungarian ethnics who recently received Hungarian citizenship, was sent a personalized letter signed by the current prime-minister of Hungary, Viktor Orbán. Anca Benera, who only understands intuitively and very little this language, made a free translation of the letter, actually phrasing what the general tone of the letter is only hinting at, making clear the message between the lines, which Orbán and his Fidesz party are sending to their potential electors.

Acord bilateral
Bilateral agreement

instalaţie (printuri A4, lemn, fotografii) dimensiuni variabile
installation (A4 prints, wood, photographs) variable dimensions, 2013

Recent au avut loc schimbări în politicile şi atitudinea Cubei faţă de Vest, anunţând o posibilă schimbare a principiilor - menţinute vreme îndelungată - ale lui Fidel Castro. Acordurile de cooperare semnate de acesta cu Nicolae Ceauşescu includeau un împrumut financiar din partea României care astăzi valorează 1.2 miliarde dolari. Cuba neagă orice obligaţie de a plăti această datorie către România, invocând abandonarea de către aceasta a cauzei socialiste. Acordul bilateral conceput de către Anca Benera şi Arnold Estefán împreună cu un avocat oferă ştergerea acestei datorii a Cubei dacă aceasta se angajează să rămână socialistă. O scrisoare cu această propunere a fost trimisă prin poştă Băncii Naţionale din Cuba, urmând ca o confirmare de primire să fie adăugată în momentul în care aceasta ajunge.

Lately there have been changes in the Cuban policy towards the West, announcing what might be a change of the long-kept principles of Fidel Castro. The cooperation agreements signed by him with Nicolae Ceauşescu included a financial loan which today is worth 1.2 billion dollars. Cuba denies any obligation in repaying this money to Romania, claiming the abandonment by the latter of the socialist cause. The bilateral agreement conceived by Anca Benera and Arnold Estefán together with a lawyer is offering to clear this debt if Cuba is to continue to stay socialist. A letter with this agreement offer was sent by post to the National Bank of Cuba and an eventual receipt confirmation is to be added to the work.

Raport de due diligence
Due Diligence Report

instalaţie (printuri A4, plicuri) dimensiuni variabile
installation (A4 prints, envelopes) variable dimensions, 2013

Datoria de 18.8 miliarde euro pe care Republica Federală Germania o are către statul român este oferită de către artişti ca o oportunitate de investiţie, o afacere promiţătoare. De vreme ce aceste obligaţii financiare istorice sunt minimalizate sau ignorate de către reprezentanţii oficiali ai ambelor guverne, o practică de afaceri utilizată în speculaţiile cu fondurile de investiţii private – având o legătură strânsă cu criza economică internaţională actuală – este luată ca posibil model alternativ de obţinere a unei compensaţii financiare pentru statul român şi cetăţenii săi. În era guvernării neo-liberale, a pretinde corectarea unei nedreptăţi istorice apare ca legitimă şi realizabilă doar dacă este integrată cu succes în planul profitului economic.

The outstanding debt of 18,8 billion Euro which the Federal Republic of Germany owes to the Romanian State is offered by the artists as a promising business opportunity for capital investment. Since the case of these historical financial obligations has been downplayed or ignored by official representatives of both states' governments, a business practice utilized in private hedge fund speculation - deeply entangled with the current international economic crisis - provides a possible alternative model for obtaining a monetary compensation of the Romanian state and its citizens. In the age of neo-liberal governance the claim for the correction of historical injustice appears legitimate and feasible only if successfully integrated in the pursuit of economic interests.

Fekete március 1990
Martie negru 1990
Black March 1990

Manual de clasa a IX-a
9th grade school-book

performance, cu with: Anca Benera şi and Arnold Estefán, Serghei Chiviriga şi and Diana Gheorghiţă
5 Aprilie 5 April, 2013

Pentru varianta live a proiectului lor „Pacta sunt servanda", Anca Benera şi Arnold Estefán citesc câteva fragmente din presa română şi maghiară care relatează evenimentele desfăşurate în martie 1990 la Târgu Mureş. Deşi cronologia este aceeaşi, versiunile asupra conflictului interetnic diferă substanţial.
În premieră, performance-ul include un capitol nou, dedicat relaţiilor dintre etnicii români şi ruşi din Republica Moldova şi a modului în care istoria este predată în şcoli, manualele diferite (publicate la scurtă distanţă în timp unul de altul) mergând până acolo încât unul transmite „Istoria românilor" şi celălalt „Istoria".

For the live version of their project "Pacta sunt servanda", Anca Benera and Arnold Estefán read a few fragments from the Romanian and Hungarian press reporting on the events that took place in March 1990 in Târgu Mureş. Although the chronology is the same, the versions upon the inter-ethnic conflict are substantially different.
As a premiere, the performance includes a new chapter, dedicated to the relationship between Romanian and Russian ethnics in the Republic of Moldova and to the way in which history is taught in schools, where the different school-books (published at short distance in time from each other) go as far as one is teaching "The history of Romanians" and the other one is simply the "History" schoolbook.

Pacta sunt servanda

performance, documentaţie video, HD transferat pe DVD,
video documenting performance, HD transferred to DVD, 16 min. 37 sec., 2011

Anca Benera şi Arnold Estefán citesc simultan, în română şi maghiară, unul în faţa celuilalt, din manualele de istorie ale fiecăruia, fragmente care tratează aceleaşi momente dar care oferă perspective contradictorii asupra acestora. Capitolele asupra cărora se opresc sunt *Revoluţia de la 1848*, *Tratatul de la Trianon* (1920) şi *Dictatul de la Viena* (1940). Citite în acelaşi timp, cele două versiuni se anulează reciproc, subliniind natura conjuncturală, adesea autistă, a istoriei oficiale.

Anca Benera and Arnold Estefán read simultaneously, in Romanian and Hungarian, one in front of each other, from their respective history schoolbooks, passages treating the same moments, but offering contradictory perspectives. The chapters read are *The 1848 Revolution*, *The Treaty of Trianon* (1920) and *The Vienna Dictate* (1940). Read at the same time, the two versions cancel each other out, revealing the soundproof, often autistic nature of official history.

AM FOST ATÂT DE PUȚINI ȘI ATÂT DE MULȚI AM RĂMAS

4,9 grame
4,9 grams

obiect (moneda de aur)
object (golden coin)
2x2x0.3 cm, 2013

93.4 tone de aur, în monede şi lingouri au fost transportate în Rusia în 1916 şi 1917, pentru a fi păstrate în siguranţă, departe de armatele Puterilor centrale care la acea vreme ocupau o parte din România. Aurul şi restul tezaurului (cu mici excepţii) n-au fost niciodată înapoiate României, mai mult, acesta este un subiect dificil în relaţiile diplomatice dintre cele două ţări. Ca o compensaţie sui generis, Anca Benera şi Arnold Estefán au obţinut de la un donator nativ o monedă de aur emisă de Banca Naţională a Rusiei. Moneda corespunde aproximativ cantităţii de aur pe care fiecare cetăţean ar primi-o dacă tezaurul dispărut ar fi astăzi împărţit în mod egal populaţiei României (potrivit celui mai recent recensământ).

93.4 tons of gold, in coins and bullions have been transported to Russia in 1916-1917, to be keptsafe from the Central Powers troops who were at the time occupying a part of Romania. The gold and the rest of the treasury (with small exceptions) were never returned to Romania and moreover, it is a difficult subject in the diplomatic relationship between the two countries. As a sui generis compensation Anca Benera and Arnold Estefán obtained a golden coin minted by the National Bank of Russia, from a native donor. The coin corresponds approximately to the actual amount of gold each citizen would receive if the vanished treasure was evenly distributed among the Romanian population (according to the last census).

Isa, por ës homou vogymuk
Într-adevăr, suntem praf şi cenuşă
Indeed, we are all dust and ashes

instalaţie (lemn), dimensiuni variabile
installation (wood) variable dimensions, 2011

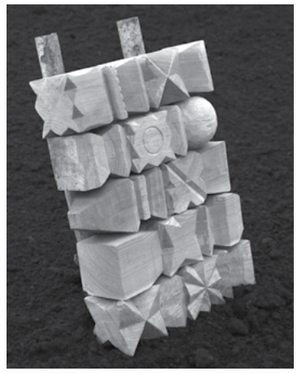

Kopjafa – stâlpii funerari de lemn sculptat din Ţinutul Secuiesc simbolizează diferitele personaje ale căror corpuri înmormântate le păzesc; prin motivele geometrice reprezentate pe ele se poate recunoaşte dacă cel decedat era un bărbat sau o femeie, o tânără, o persoană căsătorită sau un om în vârstă. Artizanul este călăuzit de tradiţie şi credinţă; artistul scoate obiectul din circuitul său destinat cultului şi îl reconfigurează pentru o altă posibilă destinaţie – în acest caz, lemnele sunt aşezate ca pentru un foc, în juxtapuneri căutate, cele mai potrivite pentru o ardere lentă. Atât artizanul cât şi artistul ştiu că lucrările lor vorbesc despre trecere dar aleg să o privească fără dramatism, să-i dea o formă recognoscibilă chiar în trăsături abstracte.

Kopjafa - the sculpted wooden grave posts from the Székely Land inTransylvania are symbolizing the different characters whose buried bodies they are guarding; thus, through their geometric motifs you can differentiate between a woman and a man, a maid, a married or an old person. The craftsman is guided by tradition and belief; the artist is taking the object out of its cult circuit and reconfigures it to suggest another possible use – in this case, the wood is arranged for a fire, in the right juxtapositions for burning slowly. They both know their works are speaking of transience but they choose to look at it lightly, to give it a form that is recognizable even in abstract shapes.

WE WERE SO FEW AND SO MANY OF US ARE LEFT